

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ АГРОПРОМИСЛОВОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Всі сфери соціально-економічної активності в значній мірі інтегровані в сегмент ринкової динаміки, який власним впливом здатен переломлювати перспективи росту комплексного розвитку цілих галузей національного господарства. Агропромислова сфера є однією з найбільш інтегрованих та не стійких сфер підприємницької активності, котра потребує суттєвої економічної інтервенції з метою власної екологізації та в межах власного тенденційного ряду наблизилася до кризового стану, з огляду на консолідовані статистичні показники за січень-лютий 2017 року. Сьогодні стан агропромислової сфери України може бути охарактеризований як: сировинно-орієнтований, що обумовлено низькою концентрацією потужностей з переробки первинної продукції. Так, зернові та зернобобові культури отримали власної переробки на національних потужностях лише в межах 3,68%; насіння культур олійних – 6,58%; молоко – 1,55%; і тільки забій та обробка свійської птиці має показники на рівні 747,86%. Дана ситуація демонструє:

- а) значну латентизацію цього ринку,
- б) залучення «сировини» на давальницьких засадах;
- в) значну кількість факторів, що здійснюють визначний вплив на комерціалізацію кінцевого продукту (наприклад, молоко за рахунок транспіраційної залежності від спеціалізованої тари обмежує домогосподарства на 44,91% в середньому по ціні по всіх областях України на відміну від підприємств) [3].

Такий стан агропромислової сфери України породжує наступні колізійні аспекти на шляху до її екологізації:

- 1) Утилітарна практика відновлення родючості ґрунтів – стосується моментів підміни «природного відновлення родючості» «комерційним відновленням родючості» в межах національного поля практичного землекористування. Такий стан експлуатації довго відновлюваних ресурсів неминуче призведе до кризи та неможливості більшості екологізаційних маневрів, для яких ґрунт є базовим елементом відліку. Так, за результатами агрохімічної паспортизації сільськогосподарських земель протягом 1986–2015 рр., вміст гумусу в ґрунтах зменшився з 3,65 до 3,12%, тобто на 0,53%, для відновлення якого до визначальних показників потрібно більше ніж 130 років [2, с. 37];

- 2) Різке падіння ємності національного ринку агропромислової продукції – сконцентровано навколо аспектів критичної необхідності залучення іноземних інвестицій під фінансування екологізаційних

проектів, які в умовах кризового згорання національного ринку втрачають власну привабливість та залишають лише перспективи експортної орієнтації;

3) Галопуюче зростання цін на базові ресурсні одиниці (електроенергія, водопостачання, тощо) – різке збільшення навантаження на національного товаровиробника в сегменті невід’ємних ресурсів для виробництва повинно призвести до якісного скорочення споживання цих ресурсів, тобто до такого, яке б можна було позиціонувати в межах заходів з ресурсоефективності діяльності. Реалізація подібного плану в теперішніх умовах вбачається недосяжною з огляду на необхідність залучення значних капітальних ресурсів на подібні нововведення, джерело яких в межах заємного чи дотаційного аграрних ринків відсутнє (мова йде про економічно обґрунтовані офerti);

4) Нормативне блокування – існує безліч комерційних ініціатив з екологізації агропромислової сфери України, які стикаються з непереборною силою у вигляді нормативу. До такої сфери, як приклад відноситься електроенергетика, де ініціатива з інтеграції елементів електричної генерації заснованих на принципах трансформації відновлюваних джерел енергії стикається з обмеженням з боку держави на шляху до комерціалізації таких дій. Частина 6 статті 15 закону України «Про електроенергетику» від 16.10.1997 р. № 575/97-ВР з останніми змінами від 01.01.2017 р., передбачає суттєве обмеження перспектив продажу «зеленої» електроенергії державі на рівнях власного споживання. Такі обмеження значно знижують привабливість інвестування в подібні заходи [1].

Таким чином, проблемні аспекти екологізації агропромислової сфери пов’язані з об’єктивними причинами, що за умови ґрунтового, що відповідає сучасним еколого-економічним вимогам, менеджменту з боку керівництва країни, можуть бути усунені упродовж певного періоду часу, необхідного для прийняття заходів з реалізації нових законодавчих ініціатив у даній сфері.

Список літератури:

1) Про електроенергетику: Закон України від 16.10.1997 р. № 575/97-ВР // Відомості ВРУ. – 1998. - № 1. – Ст. 1.

2) Бутенко Є.В. Вплив деградаційних процесів на еколого-економічну ефективність агроформувань / Є.В. Бутенко // Збалансоване природокористування. – 2016. - № 4. – С. 36-40.

3) Реалізація продукції сільського господарства сільськогосподарськими підприємствами у січні-лютому 2017 року. – К., 2017. – 20 с.